

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	22. december 2008

SVAR PÅ UDVALGSSPØRGSMÅL

Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 ad KOM (2006) 0468 af 18. november 2006 vedrørende kommentar til afgivne danske høringssvar på Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU's medlemsstater

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 ad KOM (2006) 0468 af 18. november 2006 vedrørende kommentar til afgivne danske høringssvar på Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU's medlemsstater.

JUSTITS MINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dato: 19. december 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2008-151-0245
Dok.: KBU40110
+ bilag

Kære udenrigsminister

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes vedlagt Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 18. november 2008 fra Folketingets Europaudvalg. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF).

Brian Mikkelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Besvarelse af spørgsmål nr. 1. af 18. november 2008 fra Folketingets Europaudvalg. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF).

Spørgsmål nr. 1:

”Ministeren bedes – som lovet på Europaudvalgets møde den 14. november 2008 – oversende ministerens kommentarer til de afgivne danske høringssvar på Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU’s medlemsstater?”

Svar:

Der vedlægges en kommenteret oversigt over høringssvar vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Dato: 17. december 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2006-305-0400
Dok.: KBU40077

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

1. Høringen

Forslaget til rammeafgørelse har været sendt i høring hos:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Politiforbundet, Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af beskikkede advokater, Retspolitisk Forening, Amnesty International, Retsikkerhedsfonden, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og Foreningen af Socialchefer i Danmark.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Høringssvarene

2.1. Anvendelsesområde

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne og Danske Regioner har ingen bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

Rigspolitiet fremhæver, at det foreliggende forslag ikke forpligter medlemsstaterne til at anvende varetægtssurrogater i forhold til personer, der ikke har bopæl i den medlemsstat, hvor straffesagen finder sted. Gennemførelsen af beslutningen om varetægtssurrogat i dansk ret bør derfor i

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

givet fald ske på en sådan måde, at politiet får mulighed for at gøre indsigelse imod anvendelse af varetægtssurrogater.

Rigsadvokaten peger på, at forslaget ikke giver en person ret til, at der anvendes varetægtssurrogat som et alternativ til varetægtsfængsling som led i en straffesag. Det er således fortsat overladt den enkelte medlemsstat at fastlægge, hvornår varetægtssurrogat kan anvendes som alternativ til varetægtsfængsling. Hvis domstolene vurderer, at der foreligger bestemte grunde til at antage, at en sigtet vil unddrage sig forfølgelsen, begå ny lovovertrædelse eller påvirke efterforskningen, vil vedkommende således stadig kunne varetægtsfængsles efter retsplejelovens § 762.

På den baggrund finder Rigsadvokaten, at muligheden for at træffe beslutning om varetægtssurrogater – på samme måde som det er tilfældet i dag – alene vil være relevant, hvis det vurderes, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger (jf. retsplejelovens § 765). Anvendelsesområdet for rammeafgørelsen vil derfor være forholdsvis begrænset, når det drejer sig om tilfælde, hvor danske myndigheder beslutter, at en person skal undergives varetægtssurrogat.

Rigsadvokaten anfører herudover, at det kan overvejes, om anerkendelse og gennemførelse af de foranstaltninger, der er omfattet af forslaget til rammeafgørelse, alene bør ske efter kendelse afsagt af en dansk domstol.

Politiforbundet anfører, at balancen mellem hensynet til borgernes ret til at blive undergivet varetægtssurrogat og hensynet til sagens forfølgning og opklaring bør genovervejes. Det er forbundets erfaring, at der altid vil være en større risiko for flugt eller (forsøg på) unddragelse af strafforfølgning, når der er tale om borgere fra andre lande. Hertil kommer en række vanskeligheder med henblik på lokalisering og udlevering af den pågældende til strafforfølgning. Indførelsen af et ”lighedsprincip” for borgere med bopæl henholdsvis inden for og uden for den strafforfølgende stats grænser indebærer derfor indirekte en væsentlig vanskeliggørelse eller hindring for en strafforfølgning af borgere fra et andet land end det strafforfølgende land. Disse vanskeligheder vil ikke kompenseres tilstrækkeligt med de skitserede forslag til varetægtssurrogater og gensidig oplysningspligt mv.

Politiforbundet anfører endvidere, at retsplejeloven og udlændingeloven indeholder en række foranstaltninger, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse i forbindelse med strafforfølgning. En række af disse bestemmelser mister reelt deres betydning og værdi i strafforfølgende øjemed, hvis rammeafgørelsen vedtages i sin nuværende form.

Institut for Menneskerettigheder støtter, at brugen af varetægtsfængsling bør reduceres til kun det mest nødvendige og kan derfor grundlæggende støtte, at varetægtssurrogater erstatter varetægtsfængsling. Det forekommer imidlertid ikke tilstrækkeligt klart, at foranstaltninger i form af varetægtssurrogater er begrænset til tilfælde, hvor der ellers kunne ske varetægtsfængsling. Det fremgår således af betragtning 4 (tidligere betragtning 3) i præambelen, at rammeafgørelsen tager sigte på at fremme brugen af varetægtssurrogater som et alternativ til varetægtsfængsling, selv når der i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning ikke fra starten er hjemmel til varetægtsfængsling. Med forslaget til rammeafgørelse synes der således at ske en udvidelse af adgangen til at foretage indgreb over for borgeren i form af pålæg om ophold mv. Sådanne kontrolforanstaltninger kan udgøre et alvorligt indgreb i borgerens frihed.

Efter instituttets opfattelse bør anvendelsen af varetægtssurrogater begrænses til at angå to tilfælde. For det første tilfælde hvor den mistænkte ikke opholder sig i udstedelsesstaten, men kan kræves udleveret til denne stat. For det andet tilfælde hvor den mistænkte opholder sig i udstedelsesstaten og kan undergives varetægtsfængsling i henhold til udstedelsesstatens lovgivning. I modsat fald vil varetægtssurrogatet efter instituttets opfattelse i nogle situationer forringe borgerens retsstilling.

Det følger af artikel 1 og artikel 2, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse, at varetægtssurrogat er et alternativ til varetægtsfængsling, dvs. at den pågældende person i stedet for at være fængslet undergives en foranstaltning som f.eks. et forbud mod at opholde sig et bestemt sted. Et varetægtssurrogat er således et mindre indgribende alternativ til, at en person varetægtsfængsles med henblik på, at der senere gennemføres en straffesag mod den pågældende.

Forslaget til rammeafgørelse har ikke til formål at regulere betingelserne i medlemsstaternes lovgivning om, hvornår der skal eller kan pålægges varetægtssurrogater. Forslaget indebærer således ikke en ret eller pligt til at blive undergivet varetægtssurrogat. Hvorvidt den pågældende skal undergives varetægtssurrogatet afgøres fortsat alene efter de nationale regler i det udstedende land. Efter dansk ret hører det under domstolene at træffe beslutning om, hvorvidt der foreligger bestemte grunde til at antage, at en sigtet vil unddrage sig forfølgelsen, begå ny lovovertrædelse eller påvirke efterforskningen. Hvis dette er tilfældet, og lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, vil den pågældende kunne varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1 (forudsat at lovovertrædelsen skønnes at ville

medføre straf af fængsel i 30 dage eller derover, og fængslingen i øvrigt skønnes at være proportional, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3). Kun i de tilfælde, hvor domstolene vurderer, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, vil en beslutning om varetægtssurrogat kunne træffes efter reglerne i retsplejelovens § 765.

Anvendelsesområdet for rammeafgørelsen forventes navnlig at være tilfælde, hvor en person er til stede i udstedelsesstaten og mistænkes for en lovovertrædelse, der kan medføre varetægtsfængsling i det pågældende land. Det er derimod ikke forventningen, at der i praksis vil være mange tilfælde, hvor en person undergives varetægtssurrogat, hvis pågældende ikke opholder sig i udstedelsesstaten, selv om vedkommende senere i medfør af en europæisk arrestordre vil kunne udleveres til denne stat. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget indeholder flere afslagsgrunde, som ligeledes kendes fra rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Dette gælder f.eks. tilfælde, hvor der foreligger immunitet, eller hvor den pågældende er under den kriminelle lavalder. Det vil således normalt på det tidspunkt, hvor beslutningen om varetægtssurrogat træffes, være muligt for fuldbyrdelsesstaten at vurdere, hvorvidt den ville afslå at udlevere personen i medfør af en europæisk arrestordre. Forslaget giver imidlertid mulighed for, at en medlemsstat kan fuldbyrde en beslutning om varetægtssurrogat, selv om medlemsstaten måtte finde, at betingelserne for udlevering til udstedelsesstaten ikke er til stede. Dette kan f.eks. være relevant i sager, hvor fuldbyrdelsesstaten ønsker at overtage strafforfølgningen af den pågældende person fra udstedelsesstaten.

Det bemærkes, at betragtning 4 er indsat af hensyn til en enkelt medlemsstat, hvis lovgivning indebærer, at der ikke stilles krav om, at betingelserne for varetægtsfængsling skal være opfyldt for, at der kan pålægges et varetægtssurrogat.

I forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret vil det i givet fald blive sikret, at en person ikke vil blive undergivet varetægtssurrogat, som skal anerkendes af myndighederne i en anden medlemsstat, hvis dette i væsentlig omfang vil vanskeliggøre eller hindre strafforfølgning af den pågældende her i landet.

2.2. Arten af varetægtssurrogater

Rigsadvokaten anfører, at de varetægtssurrogater, som medlemsstaterne bliver forpligtet til at anerkende og fuldbyrde, er foranstaltninger, der stort set svarer til de varetægtssurrogater, som fremgår af retsplejelovens § 765. Flere af varetægtssurrogaterne i rammeafgørelsen er endvidere fa-

kultative, således at det er op til den enkelte medlemsstat at afgøre, om det kan accepteres at føre tilsyn med foranstaltningerne. Rigsadvokaten finder på den baggrund, at administrationen af foranstaltningerne ikke vil skabe væsentlige praktiske problemer.

Advokatrådet finder, at en række af de varetægtssurrogater, der er nævnt i forslaget, ikke har sammenhæng med formålet med rammeafgørelsen om at sikre forfølgningen af straffesagen uden at anvende varetægtsfængsling. Dette gælder pligten til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter, pligten til at underkaste sig terapeutisk behandling eller afvænnings og pligten til ikke at føre bil mv. Advokatrådet opfordrer til, at relevansen af disse foranstaltninger overvejes nøje.

De former for varetægtssurrogater, som en medlemsstat bliver forpligtet til at anerkende, kendes som udgangspunkt allerede efter dansk ret. Det følger således f.eks. af retsplejelovens § 765, stk. 2, nr. 2, at retten kan bestemme, at sigtede kan blive underlagt en forpligtelse til at skulle overholde særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, anvendelse af fritid og samkvem med bestemte personer.

Særligt for så vidt angår pligten til at undergive sig terapeutisk behandling eller afvænnings og til ikke at føre bil mv., fremgår det af forslaget til rammeafgørelse, at det overlades til den enkelte medlemsstat at afgøre, om sådanne former for varetægtssurrogater skal anerkendes. Det vil i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret i givet fald nøje blive overvejet, om der er behov for, at danske myndigheder skal anerkende foranstaltninger af denne karakter.

2.3. Tilpasning af varetægtssurrogater

Retspolitisk Forening anfører, at fuldbyrdelsesstaten efter forslaget til rammeafgørelse ikke skal føre tilsyn med varetægtssurrogater, som ikke er forenelige med fuldbyrdelsesstatens lovgivning. Foreningen rejser i den forbindelse spørgsmål om, hvad der skal til, før et varetægtssurrogat er uforeneligt med fuldbyrdelsesstatens lovgivning. Foreningen kan således ikke acceptere, at "uforenelighed" forudsætter, at der skal være et direkte forbud mod varetægtssurrogatet i den nationale lovgivning. Derimod kan foreningen tilslutte sig, at et varetægtssurrogat skal anses for uforeneligt med national lovgivning, blot det ikke har hjemmel i dansk ret. Foreningen havde dog foretrukket, at der blev indført et krav om, at et varetægtssurrogat skal have udtrykkelig hjemmel i fuldbyrdelsesstatens nationale lovgivning, hvis det skal anvendes.

Retspolitisk Forening anfører endvidere, at der er risiko for, at grundlæggende retssikkerhedsgarantier ikke opretholdes, idet fuldbyrdelsesstaten i forbindelse med tilpasningen af et varetægtssurrogat kan have svært ved at finde et proportionalt nationalt varetægtssurrogat. Det er således ikke sikkert, at alle medlemsstater har samme retsideologiske prioritering på området for foranstaltninger for visse forbrydelser. Foreningen finder det ikke tilstrækkeligt, at udstedelsesstaten har mulighed for at trække sin anmodning tilbage, idet den pågældende person herefter ikke vil blive undergivet et varetægtssurrogat, men i stedet vil blive varetægtsfængslet.

Det vil efter rammeafgårelsen være op til myndighederne i den enkelte medlemsstat at vurdere, hvornår en foranstaltning anses for at være uforenelig med det pågældende lands nationale lovgivning. Som anført ovenfor under pkt. 2 må alle de varetægtssurrogater, som Danmark efter forslaget til rammeafgårelse i givet fald vil blive forpligtet til at anerkende, antages at være omfattet af retsplejelovens § 765 om varetægtssurrogater.

Det fremgår endvidere af rammeafgårelsen, at hvis en medlemsstat foretager tilpasning af et varetægtssurrogat, skal tilpasningen i videst muligt omfang svare til det oprindelige varetægtssurrogat og må ikke indebære, at den pågældende undergives et strengere varetægtssurrogat.

I forhold til de gældende danske regler om varetægtsfængsling og varetægtssurrogater vil rammeafgårelsen indebære, at der indføres en yderligere mulighed for, at en mistænkt, der er bosat i en anden medlemsstat, kan undergives varetægtssurrogat i stedet for at sidde varetægtsfængslet her i landet. I modsætning til de gældende regler vil den pågældende således efter rammeafgårelsens regler kunne rejse hjem til bopælsstaten.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at rammeafgårelsen indebærer en forbedring af den pågældendes retsstilling.

Det bemærkes i øvrigt, at forslaget til rammeafgårelse i lighed med en række andre rammeafgårelser bygger på princippet om gensidig anerkendelse, som er udtryk for gensidig tillid mellem medlemsstaterne til hinandens retssystemer. Princippet indebærer, at en medlemsstat – hvis en række nærmere betingelser er opfyldt – anerkender en beslutning om varetægtssurrogat, der er truffet i en anden medlemsstat. Det vil være i strid med dette princip om gensidig anerkendelse, hvis de almindelige betingelser i en medlemsstats lovgivning i alle tilfælde skulle være opfyldt i forbindelse med, at det pågældende land træffer beslutning om an-

erkendelse af en afgørelse, der er truffet af myndighederne i en anden medlemsstat.

2.4. Krav om samtykke

Advokatrådet og **Institut for Menneskerettigheder** finder, at anvendelse af varetægtssurrogater bør betinges af den mistænkte samtykke, jf. herved princippet i retsplejelovens § 765, stk. 2. Instituttet bemærker i den forbindelse, at formålet med denne bestemmelse netop er at reducere brugen af varetægtsfængsling i tilfælde, hvor mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige. Det forhold, at den mistænkte efter rammeafgørelsen skal indvillige i at vende tilbage til den medlemsstat, hvor personen har lovligt og sædvanligt ophold, kan efter instituttets opfattelse ikke erstatte et egentligt samtykke.

Det følger af artikel 7, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse, at en beslutning om varetægtssurrogat kun kan fremsendes til den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor den pågældende person har lovligt og sædvanligt ophold, i de tilfælde, hvor personen efter at være blevet underrettet om de berørte foranstaltninger har givet samtykke til at ville vende tilbage til denne stat. Forud for at en person eventuelt giver samtykke til, at den pågældende vil vende tilbage til sin bopælsmedlemsstat, vil vedkommende således blive informeret om, hvilke forpligtelser der er forbundet med at være undergivet et varetægtssurrogat. Det indebærer, at en person ikke mod pågældendes ønske kan blive underlagt et varetægtssurrogat, som skal anerkendes af en anden medlemsstat.

2.5. Krav om dobbelt strafbarhed

Advokatrådet, **Landsforeningen af beskikkede advokater**, **Institut for Menneskerettigheder** og **Retspolitisk Forening** finder, at der altid bør kræves dobbelt strafbarhed, så fuldbyrdelsesstaten kan lade anerkendelsen af beslutningen om varetægtssurrogat være betinget af, at afgørelsen vedrører handlinger, der også udgør en overtrædelse af fuldbyrdelsesstatens lovgivning. Advokatrådet anfører i den forbindelse, at de fleste af lovovertrædelserne på listen utvivlsomt vil være strafbare i alle medlemsstater, men at der ikke er anført nogen begrundelse for at fravige princippet om dobbelt strafbarhed, ligesom beskrivelserne af de enkelte gerningsindhold er uklare. Institut for Menneskerettigheder finder det helt afgørende, at det i loven sikres, at der ikke ved efterfølgende brud på fastsatte varetægtssurrogater sker udlevering, som vil kunne indebære en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser. Retspolitisk Forening giver udtryk for betænkelighed i forhold til, at Rådet til enhver tid kan

beslutte at tilføje andre kategorier af overtrædelser til listen over forbrydelser, hvor der ikke stilles krav om dobbelt strafbarhed.

Forslaget til rammeafgørelse lægger op til, at der – i lighed med en række andre rammeafgørelser om gensidig anerkendelse, herunder rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre – indføres en såkaldt positiv-liste. I forhold til forbrydelser, som er opført på listen, kan der ikke stilles krav om, at de pågældende forbrydelser er strafbare efter lovgivningen i den medlemsstat, som skal anerkende en beslutning om varetægts-surrogat. Forbrydelser som f.eks. terrorisme, forsætligt manddrab, menneskesmugling, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi er omfattet af positiv-listen.

For så vidt angår forbrydelser, der ikke er omfattet af positiv-listen, stilles efter rammeafgørelsen krav om, at forbrydelsen ligeledes er strafbar efter lovgivningen i den stat, som skal anerkende en beslutning, der er truffet i en anden medlemsstat (dobbelt strafbarhed).

Det bemærkes, at de forbrydelser, der er opført på positiv-listen, som udgangspunkt vil være strafbare i alle medlemsstater. Betydningen af, at en lovovertrædelse er omfattet af positiv-listen, er derfor navnlig, at myndighederne i forbindelse med anerkendelse af en beslutning, som er truffet i en anden medlemsstat, ikke skal undersøge, om lovovertrædelsen er strafbar efter lovgivningen i den medlemsstat, der anmodes om at anerkende en beslutning om varetægtsurrogat.

Det fremgår af forslaget til rammeafgørelse, at Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet kan beslutte at tilføje andre forbrydelser til positiv-listen. En tilsvarende bestemmelse findes i de øvrige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse.

Hvis en person ikke frivilligt rejser tilbage til den medlemsstat, hvor rets-sagen mod pågældende skal gennemføres, vil vedkommende kunne udleveres til denne stat efter reglerne i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Der må i denne forbindelse selvsagt ikke ske en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser.

2.6. Andre spørgsmål

Advokatrådet anfører, at det fremgår af betragtning 11 (tidligere betragtning 6) i præambelen, at hvor det er relevant, vil der kunne anvendes elektronisk overvågning med henblik på at føre tilsyn med varetægtsurrogaterne i overensstemmelse med national lovgivning og nationale pro-

cedurer. Advokatrådet advarer imod, at denne betragtning kommer til at fungere som løftestang for at indføre mere indgribende foranstaltninger vedrørende elektronisk overvågning.

Advokatrådet peger endvidere på, at der efter forslaget kan udpeges ikke-judicielle myndigheder til at have kompetence til at træffe afgørelse i henhold til rammeafgørelsen. Det indebærer, at myndigheden ikke nødvendigvis er uafhængig. Det bør derfor overvejes, om afgørelser kun bør kunne træffes af judicielle myndigheder.

Advokatrådet anfører også, at det flere steder i forslaget nævnes, at beskyttelsen af den brede offentlighed skal forbedres. Advokatrådet henviser i den forbindelse til artikel 14 a om nødsituationer, hvorefter der kan træffes passende foranstaltninger bl.a. for at sikre beskyttelsen af offentligheden. Det er imidlertid ikke nærmere defineret i rammeafgørelsen, hvad der skal forstås med hensynet begrebet den brede offentlighed, og Advokatrådet advarer mod at indføre begrebet i strafferetsplejen.

Forslaget til rammeafgørelsen indeholder ikke regler om elektronisk overvågning. Den nævnte præambelbetragtning 11 er således ikke et udtryk for, at der kan anvendes elektronisk overvågning i videre omfang, end hvad der følger af lovgivningen i medlemsstaterne.

Forslaget til rammeafgørelse lægger op til, at den enkelte medlemsstat i overensstemmelse med national ret kan vælge, hvilke myndigheder der skal være kompetente i rammeafgørelsens forstand. Baggrunden herfor er, at det i medlemsstaterne er forskellige myndigheder, som er kompetente til at beslutte, om en person skal undergives et varetægtssurrogat. En tilsvarende bestemmelse findes i rammeafgørelsen om anerkendelse af og tilsyn med betingede straffe, alternative sanktioner og betingede domme.

Det kan oplyses, at artikel 14 a om såkaldte nødsituationer, hvor der kan træffes passende foranstaltninger bl.a. med henblik på at sikre beskyttelsen af offentligheden, under de seneste forhandlinger om rammeafgørelsen er udgået. Det er i øvrigt ikke hensigten at anvende udtrykket "hensynet til offentligheden" i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret.

Østre Landsret
Præsidenten

Jrnt. Mdt.

30 OKT 2008

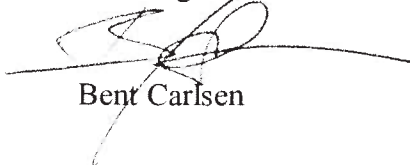
Den 28 OKT. 2008
J.nr. 40A-ØL-50-08

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

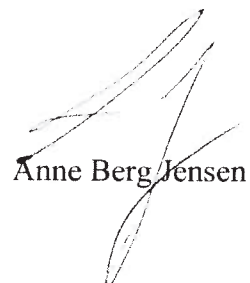
Justitsministeriet har i brev af 21. oktober 2008 (sagsnr. 2006-305-0400) anmodet om en udtalelse om forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Jeg skal i den anledning udtale, at forslaget ikke giver landsretten anledning til at udtale sig.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Anne Berg Jensen

Justitsministeriet
Internationale Ktr. 2006 111 305-0400
Åklag. 29

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-44-08
Den 23/10-2008

Justitsministeriet har ved brev af 21. oktober 2008 (j.nr. 2006-305-0400) anmodet om en udtalelse om forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater..

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten finder, at man ikke bør udtale sig om forslaget.

Dette brev er efter anmodning sendt elektronisk til jm@jm.d.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Københavns Byret

Jmt. Mdt.

31 OKT 2008

Justitsministeriet
Civil-og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2008.52

Dato 30. oktober 2008

Ved e-mail af 21. oktober 2008 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke finder at burde udtale sig om forslaget.

Der henvises til J. nr. 2206-305-0400.

Med venlig hilsen

f. Søren Axelsen

Michael Villemoes Larsen
Administrationschef

Justitsministeriet
Internationale Kir. 2006 1111 305-0400
Akt.nr. 30

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr.: 2008-071-153 / LBN 667
Sagsbehandler: LBN
4. november 2008

**EFTERFORSKNINGS-
AFDELINGEN**

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Telefax: 4515 0006

E-mail: rpcha@politi.dk
Web: www.politi.dk

Ved skrivelse af 21. oktober 2008 (sagsnr. 2006-305-0400) har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om en eventuel udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

I den anledning kan det indledningsvis oplyses, at Rigspolitiet tidligere har afgivet bemærkninger til et udkast til Rådets rammeafgørelse om den europæiske kontrolordre under procedurer forud for domsafsigelse mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Rigspolitiet bemærkede i den forbindelse, at indførelsen af en europæisk kontrolordre måtte befrygtes at vanskeliggøre efterforskningen i konkrete straffesager, og at rammeafgørelsen ville påføre politikredsene en ikke ubetydelig byrde i forbindelse med kontrol af vilkår, som måtte være fastsat i forbindelse med udenlandske afgørelser, der fuldbyrdes her i landet.

Rigspolitiet har noteret sig, at forslaget i sin nuværende udformning er ændret væsentligt i forhold til det tidligere udkast.

Rigspolitiet har således noteret sig, at der ikke med det foreliggende udkast ses at være en forpligtelse for medlemslandene til at anvende ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger (varetægtssurrogater) i relation til personer, der ikke har

bopæl i det medlemsland, hvor sagen finder sted. Rigspolitiet finder i den forbindelse, at implementeringen af kontrolordren i dansk ret i givet fald bør ske på en sådan måde, at politiet får mulighed for at gøre indsigelse imod anvendelse af varetægtssurrogater.

Side 2

Der foreligger ikke oplysninger, der nærmere kan belyse, hvor mange kontrolforanstaltninger der vil skulle fuldbyrdes i Danmark i medfør af udkastet til rammeafgørelse. Rigspolitiet antager, at der formentlig vil være tale om et relativt begrænset antal. Rigspolitiet kan dog ikke på nuværende tidspunkt vurdere den byrde for politiet, der vil være forbundet med at føre tilsyn med sådanne kontrolforanstaltninger.

Med venlig hilsen

Torsten Hesselbjerg
rigspolitichef

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 11. november 2008

JOURNAL NR.

RA-2006-220-0001

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: MAX

*Jmt. modt.
12 NOV. 2008*

RIGSADVOKATEN

FREDETHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Vedr. sagsnummer 2006-305-0400

Ved skrivelse af 22. oktober 2008 har Justitsministeriet anmodet om Rigsadvokatens eventuelle udtalelse i anledning af forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Indledningsvis skal jeg bemærke, at jeg i skrivelse af 7. februar 2005 afgav udtalelse vedrørende Kommissionens grønbog om gensidig anerkendelse af ikke-frihedsberøvende foranstaltninger forud for domsafsigelse ligesom jeg den 3. januar 2007 afgav udtalelse i anledning af EU-Kommissionens forslag til rammeafgørelse om den europæiske kontrolordre.

Det skal yderligere bemærkes, at Rigsadvokaten har fulgt drøftelserne på arbejdsgruppeplan, ligesom der har været afholdt et møde om sagen mellem Rigsadvokaturen og Justitsministeriet. Det foreliggende forslag, som indeholder væsentlige ændringer i forhold til de tidligere, giver anledning til følgende yderligere bemærkninger:

Det fremgår af forslaget artikel 1a, stk. 1, at forslaget blandt andet har til formål at fremme anvendelse af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger på personer, der ikke har bopæl i den medlemsstat, hvor sagen finder sted. I stk. 2, understreges, at rammeafgørelsen ikke giver en person ret til anvendelse af en ikke-frihedsberøvende foranstaltning som et alternativ til varetægtsfængsling som led i en straffesag. Det er således fortsat op til den enkelte medlemsstats nationale lovgivning og procedurer at

Justitsministeriet
Internationale Ktr. 2006 NR. 305 -0400
Akt.nr. 35

fastlægge omfanget af anvendelsen af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger som alternativ til varetægtsfængsling. Er det rettens vurdering, at der foreligger bestemte grunde til at antage at en sigtet vil unddrage sig forfølgelsen, begå ny lovovertrædelse eller påvirke efterforskningen, vil den pågældende således stadig kunne varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1-3.

Muligheden for at udstede alternative kontrolforanstaltninger, vil således – på samme måde som det er tilfældet nu - alene være relevant, hvis det vurderes, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger. Det er på denne baggrund min opfattelse, at anvendelsesområdet for rammeafgørelsen med Danmark som udstedende stat vil blive forholdsvis begrænset.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Rammeafgørelsens artikel 5, stk. 1, opregner de kontrolforanstaltninger som medlemsstaterne bliver forpligtet til at anerkende og fuldbyrde. Det bemærkes, at der er tale om foranstaltninger, der ligner de i retsplejelovens § 765 opregnede varetægtssurrogater. Artikel 5, stk. 1, omfatter forpligtelse til at meddele ændring af bopæl, til at tage ophold et bestemt sted, til at undlade at opholde sig et bestemt sted, til at undlade at tage kontakt med bestemte personer, til at rette henvendelse til bestemte myndigheder og forpligtelse til at underkaste sig terapeutisk behandling eller afvæning.

Det bemærkes endvidere, at flere kontrolforanstaltninger i løbet af arbejdsgruppens forhandlinger er blevet flyttet fra artikel 5, stk. 1, til artikel 5, stk. 2, hvorefter det er op til den enkelte medlemsstat at afgøre, hvorvidt man vil acceptere at føre tilsyn med den pågældende foranstaltning. Denne liste rummer nu forpligtelse til ikke at tage del i nærmere angivne aktiviteter, forpligtelse til ikke at føre køretøj og forpligtelse til at betale en bestemt sum penge eller garanti.

Da de kontrolforanstaltninger som Danmark kan blive forpligtet til at føre tilsyn med ikke adskiller sig væsentligt fra de foranstaltninger der allerede er fastlagt i retsplejeloven, er det min vurdering, at administrationen af foranstaltningerne ikke vil skabe væsentlige praktiske problemer.

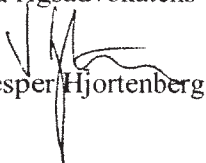
Det skal tilføjes, at artikel 10, stk. 1, understreger, at såfremt en foranstaltning ikke er forenelig med fuldbyrdelsesstatens lovgivning, kan foranstaltningen tilpasses af den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten, dog således at den tilpassede kontrolforanstaltning ikke må være strengere end den oprindelig kontrolforanstaltning.

Det skal endelig fremhæves, at det nu fremgår af forslagets artikel 7, stk. 1, at en afgørelse om kontrolforanstaltninger forudsætter, at den omhandlede person har indvilliget i at vende tilbage til den stat, hvor han har lovligt og sædvanligt ophold. At personen har samtykket heri, er efter min vurdering en nødvendig forudsætning for den praktiske gennemførelse af en kontrolforanstaltning.

Samlet set er det min vurdering, at det nu fremlagte forslag indeholder forbedringer i forhold til tidligere udkast. Det er dog fortsat min opfattelse, at anvendelsesområdet og hermed den reelle anvendelighed for de alternative kontrolforanstaltninger vil være begrænset.

Jeg skal afslutningsvis bemærke, at det kan overvejes, om anerkendelse og gennemførelse af de i forslaget omfattede foranstaltninger alene bør ske efter kendelse afsagt af en dansk domstol.

På rigsadvokatens vegne

Jesper Hjortenberg

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Jmt. modt.
3 NOV. 2008

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2008-00903/07.04.04
31. oktober 2008
PW/LL

"Revideret forslag med henblik på vedtagelse af Rådets rammeafgørelse af..om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om kontrolforanstaltninger mellem Den Europæiske Unions medlemsstater"

Politiforbundet skal indledningsvis beklage den korte høringsfrist, bl.a. henset til kompleksiteten af den fremsendte høring og ikke mindst, at der er tale om et om råde, der har været under vejs gennem næsten 10 år.

Politiforbundet anerkender og tilslutter sig selvfølgelig helt grundlæggende de principper, der søges fremført til gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Politiforbundet ser således ingen grund til ikke at undergive EU-borgere den størst mulige frihed i forbindelse med, at en borger gøres til genstand for en straffesag, når der henses til hensynet til borgerens rettigheder sammenholdt med hensynet til sagens forfølgning.

Politiforbundet skal dog ikke undlade at påpege en række praktiske problemer og uhensigtsmæssigheder i forbindelse med vedtagelsen af Rådets rammeafgørelse.

Det er således Politiforbundets opfattelse, at der bør ske en moden (gen-)overvejelse af balancen mellem hensigten med Rådets rammeafgørelse, herunder borgerens "krav på"/ ret til (en vis form for) frihed i forbindelse med en strafforfølgning, under visse nærmere fastsatte foranstaltninger og hensynet til sagens forfølgning og opklaring.

Det er Politiforbundets erfaring, at der altid vil være en større risiko for flugt eller (forsøg på) unddragelse af strafforfølgning, når der er tale om borgere fra andre lande end det retsforfølgende land. Hertil kommer en længere række af vanskeligheder med henblik på lokalisering og udlevering af den/de pågældende til retsforfølgning.

Der ligger således implicit i indførelsen af et "lighedsprincip" for borgere med bopæl i og uden for den retsforfølgende stats grænser en væsentlig vanskeliggørelse eller helt hindring for en strafforfølgning af borgere fra andet land end det strafforfølgende-

Justitsministeriet
Internationale Klr.
Åkl.nr. 32
2006
SOS-0400

de land. Vanskeligheder som efter Politiforbundets opfattelse ikke kompenseres tilstrækkeligt med de skitserede forslag til kontrolforanstaltninger og gensidig oplysningspligt m.m.

Den danske retsplejelov og udlændingelov fastsætter en række foranstaltninger, der – under bestemte forudsætninger – alle har til formål at sikre en persons tilstedeværelse i forbindelse med strafforfølgning.

Det er Politiforbundets opfattelse, at en række af disse bestemmelser reelt mister deres betydning og værdi (sættes ud af kraft) i strafforfølgende øjemed, såfremt Rådets rammeafgørelse vedtages i sin nuværende form. Hensigten med den danske retsplejelov og udlændingelov ses således at blive udhulet eller helt tilsidesat.

På forbundets vegne – og med venlig hilsen

Peer Withagen
Næstformand

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Jmt. Mdt
- 4 NOV. 2008

FORMAND:
HENRIK STAGETORN
ST. STRANDSTRÆDE 21
1255 KØBENHAVN K
TLF. 33 12 46 11
FAX 33 12 84 45
E-MAIL: HSE@STAGETORN.DK

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K

SEKRETARIAT:
AMAGERTORV 11, 3.
1160 KØBENHAVN K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
E-MAIL: ER@HOMANNLAW.DK

Amagertorv 11
3. november 2008
ER/bn
Direkte tlf.: 33 36 70 44

Vedr.: Sagsnr. 2006-305-0400. Høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

Justitsministeriet har med skrivelse af 21. oktober 2008 anmodet om Landsforeningens bemærkninger til ovennævnte forslag.

Materialet har været udsendt til bestyrelsen og har været drøftet på bestyrelsesmøde den 31. oktober. Bestyrelsen finder anledning til at beklage, at ministeriet havde fastsat en så kort høringsfrist som til den 31. oktober.

Bestyrelsen bemærker yderligere, at Landsforeningen har afgivet et kritisk høringssvar om samme tema den 14/1 2005, bl.a. fordi det daværende forslag ikke indeholdt proportionalitetsbetragtninger, ligesom der på grund af det manglende krav om dobbelt strafbarhed kunne være tale om at pålægge surrogater for forhold, der ikke var strafbare i Danmark. Der er ikke med det nuværende forslag rådet bod på disse mangler, men derimod tilføjet yderligere kontrolforanstaltninger for at forbedre beskyttelsen af den brede offentlighed, uden at dette er nærmere defineret.

Bestyrelsen er bekendt med det høringssvar, der i anledning af den nuværende høring vil blive afgivet af Advokatrådet, og kan i det hele tilslutte sig de indvendinger, som Advokatrådet har mod det foreslåede.

På bestyrelsens vegne

Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor
E-mails til jm@jm.dk

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 18/11-08
J.NR.
540.30.19364

Høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem den Europæiske Unions medlemsstater

Institut for Menneskerettigheder har den 21. oktober 2008 modtaget et forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem den Europæiske Unions medlemsstater med anmodning om en eventuel udtalelse. Et forslag på samme område har tidligere været sendt i høring med udkast til rammeafgørelse om den europæiske kontrolordre under procedurer forud for domsafsigelse mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (KOM(2006)468). Endvidere indeholder grønbogen om gensidig anerkendelse af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger forud for domsafsigelse, vedtaget af Kommissionen i august 2004, initiativer på dette område.

Baggrund

Formålet med rammeafgørelsen er at styrke retten til frihed og uskyldsformodningen i EU som helhed og at fremme brugen af ikke-frihedsberøvende foranstaltninger som et alternativ til varetægtsfængsling. Dette skal ses på baggrund af at mistænkte, som ikke har bopæl i det land, hvor de er mistænkt for at have begået en strafbar handling, i flere tilfælde holdes varetægtsfængslet end mistænkte borgere med bopæl i landet.

Vurderingsgrundlag

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 vedrører frihedsberøvelse i og uden for strafferetsplejen og er en meget central bestemmelse, da frihedsberøvelse er et af de mest intensive indgreb en borger kan blive udsat for. FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder indeholder ligeledes i artikel 9 (vedrørende beskyttelse af borgernes frihed og personlige sikkerhed), en regulering af statsmagtens brug af frihedsberøvelse, herunder varetægtsfængsling. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har udtalt, at det ikke er tilstrækkeligt, at en frihedsberøvelse er i overensstemmelse med national lov-

givning; den skal også være nødvendig i det konkrete tilfælde (se f.eks. *Witold Litwa mod Polen, dom af 4. april 2000* og *Ambruszkiewicz mod Polen, dom af 4. maj 2006*). Der kan således udledes at generelt proportionalitetskrav, og varetægtsfængsling forud for domsafsigelse bør derfor betragtes som en undtagelsesmæssig foranstaltning, der i videst muligt omfang bør erstattes af mindre indgribende alternativer, som ikke indebærer frihedsberøvelse. Samtlige EU-medlemsstater har ratificeret såvel Den Europæiske Menneskerettighedskonvention som FN's Internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og er forpligtet til at overholde retten til frihed, uskyldsformodningen og de retlige vilkår for varetægtsfængsling.

For så vidt angår den nationale regulering bestemmer retsplejelovens § 765, stk. 1, at er betingelserne for anvendelse af varetægtsfængsling til stede, men kan varetægtsfængslingens øjemed opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, træffer retten, hvis sigtede samtykker heri, i stedet for varetægtsfængsling bestemmelse derom.

Vurdering

Instituttet er enig i, at brugen af varetægtsfængsling bør reduceres til kun det mest nødvendige og kan derfor grundlæggende bifalde, at anvendelse af ikke-frihedsberøvende foranstaltninger erstatter varetægtsfængsling.

I betragtning nr. 3 anføres imidlertid, at rammeafgørelsen tager sigte på at fremme brugen af ikke-frihedsberøvende foranstaltninger som et alternativ til varetægtsfængsling, selv når der i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning ikke fra starten er hjemmel for varetægtsfængsling. Efter forslaget's ordlyd, forekommer det ikke tilstrækkeligt klart, at foranstaltninger i form af varetægtssurrogater er begrænset til tilfælde, hvor der kan ske varetægtsfængsling. Såfremt dette ikke er tilfældet vil der med rammeafgørelsen ske en udvidelse af adgangen til at foretage indgreb over for borgeren, hvilket ikke umiddelbart forekommer at være i overensstemmelse med rammeafgørelsens formål. Sådanne kontrolforanstaltninger kan udgøre et alvorligt indgreb i borgernes frihed.

Efter Instituttets opfattelse bør anvendelsen af varetægtssurrogater begrænses til at angå tilfælde,

1. hvor den mistænkte person ikke opholder sig i udstedelsesstaten, men kan kræves udleveret til denne stat, og
2. hvor den mistænkte person opholder sig i udstedelsesstaten og kan undergives varetægtsfængsling i henhold til udstedelsesstatens lovgivning.

I modsat fald vil varetægtssurrogatet i nogle situationer forringe borgernes retsstilling.

Det er samtidigt Institutets opfattelse, at anvendelse af varetægtssurrogater bør betinges af den mistænkte samtykke, jf. herved princippet i retsplejelovens § 765, stk. 2. Formålet med denne bestemmelse er netop at reducere brugen af varetægtsfængsling i tilfælde, hvor mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige. Det forhold, at den mistænkte skal indvillige i at vende tilbage til den medlemsstat, hvor personen har lovligt og sædvanligt ophold, jf. forslaget artikel 7, kan ikke erstatte et egentligt samtykke.

Endelig er det efter Institutets opfattelse helt afgørende, at det i loven sikres, at der ikke ved efterfølgende brud på fastsatte kontrolforanstaltninger sker udlevering til forhold, som vil kunne indebære en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser. I den forbindelse finder Institutet det principielt betænkeligt, at varetægtssurrogat kan anvendes, uanset om forbrydelsen er strafbar i mistænkte hjemland. Institutet foreslår derfor, at fuldbyrdelsesstaten kan lade anerkendelsen af afgørelsen om kontrolforanstaltninger være betinget af, at afgørelsen vedrører handlinger, der også udgør en overtrædelse af fuldbyrdelsesstatens lovgivning.

Der henvises til ministeriets j. nr. 2006-305-0400.

Institutet beklager den sene fremsendelse af vores høringsvar.

Med venlig hilsen

Birgitte Kofod Olsen
Vicedirektør

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

jm@jm.dk

DATO: 27. november 2008
J.NR.: 04-014202-08-1107
REF.: rmm-tle

Høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem Den Europæiske Unions medlemsstater

Ved e-mail af 21. oktober 2008 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Forslaget har været behandlet i Advokatrådets Strafferetsudvalg. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet har ved brev af 18. januar 2007 til Justitsministeriet givet udtryk for sine synspunkter i forbindelse med høring om kontrolordrer. Der henvises til høringssvaret fra dengang.

I dette høringssvar foreslog Advokatrådet, at der indføres en ordning som i retsplejeloven § 765, hvor der kræves samtykke fra den pågældende til brug af alternative tvangsforanstaltninger.

Advokatrådet noterer med beklagelse, at dette forslag ikke er fulgt.

Der ses heller ikke at være foretaget undersøgelser og overvejelser om proportionalitetsprincippet som anbefalet af Advokatrådet.

Advokatrådet fremhævede i sit førnævnte høringsforslag det betænkelige i at kravet om dobbelt strafbarhed fuldstændig blev opgivet. I artikel 11 nævnes en lang række lovovertrædelser, hvor der ikke skal være kontrol af dobbelt strafbarhed. Rådet bemyndiges endvidere til at tilføje andre kategorier til listen.

Lovovertrædelserne omfatter forhold spændende fra sabotage og terrorisme til racisme og fremmedhad og organiseret tyveri.

De fleste lovovertrædelser på listen vil utvivlsomt være strafbare i alle medlemslande, men der er ikke anført nogen begrundelse for at fravige princippet om dobbelt strafbarhed. Endvidere er beskrivelserne af de enkelte gerningsindhold uklare. Det er således uklart, hvad der ligger i begreber som "internetkriminalitet," eller "miljøkriminalitet."

Advokatrådet skal anbefale, at der altid kræves kontrol af dobbelt strafbarhed.

Det anføres i indledningen under punkt 6, at der, hvor det er relevant, vil kunne anvendes elektronisk overvågning med henblik på at føre tilsyn med kontrolforanstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og nationale procedurer.

Advokatrådet skal advare imod at denne bestemmelse kommer til at fungere som løftestang for at indføre mere indgribende foranstaltninger vedrørende elektronisk overvågning.

Det nævnes flere steder, at beskyttelsen af den brede offentlighed skal forbedres, herunder også i artikel 14 a om nødsituationer, hvor der kan træffes passende foranstaltninger blandt andet med henblik på at sikre beskyttelsen af offentligheden.

Det defineres ikke, hvad der nærmere skal forstås med hensynet til offentligheden.

Advokatrådet skal advare imod indførelsen af et så vidt begreb i strafferetsplejen, og anbefaler, en nærmere konkretisering af begrebets indhold.

Ifølge artikel 4 punkt 2 kan medlemsstaterne udpege ikke-judicielle myndigheder som myndigheder, der har kompetence til at træffe afgørelser i henhold til denne rammeafgørelse.

Dette indebærer, at myndigheden ikke nødvendigvis er uafhængig. Advokatrådet skal anbefale, at det overvejes, om at afgørelser bør kunne træffes af judicielle myndigheder.

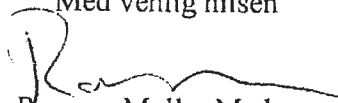
I artikel 5 opregnes de kontrolforanstaltninger, der kan komme på tale.

Advokatrådet finder, at en række af kontrolforanstaltningerne ikke har sammenhæng med formålet, nemlig at sikre forfølgningen af straffesagen uden at anvende varetægtsfængsling. Dette gælder forpligtelse til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter, forpligtelse til at underkaste sig terapeutisk behandling eller afvænningsforpligtelse til ikke at føre køretøj. Advokatrådet skal opfordre til, at relevansen af disse foranstaltninger nøje overvejes.

Advokatrådet skal beklage det sene svar.

Advokatrådet

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem den Europæiske Unions medlemsstater

Justitsministeriets sagsnummer 2006-305-0400

Der bør generelt tages hensyn til, at det altid er svært at forene nationale (straf)lovgivninger, bag hvilke der ligger en række traditionelle (nationale/retskulturelle) retssikkerhedsgarantier.

Disse garantier varierer typisk i type, omfang og prioritet afhængig af, om der er tale om common eller civil law-systemer eller et "hybrid"-retssystem.

Lovforslaget medfører, at en fuldbyrdelsesstat skal udøve kontrolforanstaltninger (hvoraf de obligatoriske er optegnet i art. 5 (1)) på betingelse af udstedelsesstatens begæring herom.

Man risikerer dog ikke at skulle udøve foranstaltninger der "ikke er forenelige med fuldbyrdelsesstatens lovgivning" (art. 10). Hvis man hermed forstår det – ikke som værende et krav om direkte forbud mod foranstaltningen i lovgivningen – men derimod, at manglende hjemmel er tilstrækkelig til "ikke-forenelighed", er dette fint.

Umiddelbart ville det dog have været bedre at indsætte et krav om, at foranstaltningen skal have udtrykkelig hjemmel i national lovgivning (således at man ikke på den baggrund kan udøve kontrolforanstaltninger mod en borger uden bopæl i landet, som man ikke på samme måde kan mod ens egne bopælsborgere).

Dette er vel også mere sikkert i forhold til udstedelsesstaten, idet det i det mindste er sikkert, at surrogatforanstaltningen er lovhjemlet.

Videre til selve "surrogat"-muligheden oplistet i art. 10: Det kan diskuteres, om alle retssikkerhedsgarantier vil blive opretholdt ved fuldbyrdelsesstatens valg af surrogatforanstaltning, ikke nødvendigvis pga. onde hensigter, men simpelthen fordi retssystemerne kan være så uforenelige, at det kan være svært at finde noget proportionalt med den af udstedelsesstaten pålagte kontrolforanstaltning (hvad er f.eks. surrogatforpligtelsen til at underkaste sig terapeutisk behandling?).

F.eks. er det ikke sikkert at alle EU-medlemsstater har samme retsideologiske prioritering på området for foranstaltninger for visse forbrydelser. I et sådant tilfælde kan udstedelsesstaten dog altid trække sin anmodning tilbage – men så er der heller ingen gensidig anerkendelse af surrogaterne, som jo ellers er pointen med rammeafgørelsen.

Hertil kommer art. 11, hvori der afviges fra kravet om dobbelt strafbarhed for en række meget forskelligartede forbrydelser - alt fra menneskehandel til piratudgaver af produkter og fra terror til miljøkriminalitet. Der er tale om en betydelig udvidelse i forhold til, hvor få forbrydelser, der i Danmark kan idømmes straf for uden krav om dobbelt strafbarhed. Det kan være, at dobbelt strafbarhed faktisk set vil være opfyldt for så vidt angår en række af de optegnede forbrydelser, men henset til, at der kan være endog stor forskel på hvilke kontrolforanstaltninger, man udøver for så vidt angår racisme, piratudgaver af produkter, narkotikahandel, miljøkriminalitet – og hvor hård en straf man får ved dom efterfølgende, kan der opstå situationer, hvor fuldbyrdelsesstaten skal træffe foranstaltninger det ikke ville have truffet mod egne bopælsborgere, f.eks. fordi man i den pågældende stat politisk ikke har anset det for proportionalt. Det kan derfor diskuteres, om man ikke burde have opretholdt et krav om dobbelt strafbarhed. Foreningen anser det for beklageligt, at f.eks. Danmark skulle træffe foranstaltninger ang. en forbrydelse, man måske politisk set ikke anser for "grov" nok - hvilket i disse tider ikke forekommer realistisk - især henset til, at det jo er en anden stats retlige kvalificering af handlingen under forbrydelsen. Som eksempel kan nævnes den store forskel der er på, hvornår et forsøg er påbegyndt i strafferetlig henseende afhængig af, hvilket land man befinder sig i. Art. 11-forbrydelserne kan rumme rigtig meget - den meget fyldige danske terrorlovgivning ville f. eks. kunne rummes indenfor "terrorisme", uanset om fuldbyrdelseslandets definition skulle være anderledes herfra. Sluttelig kommer art. 11 (2), hvorefter Rådet til hver en tid kan føje mere til listen, der blot gør argumentet om dobbelt strafbarhed som betingelse endnu vægtigere.

København, d. 31. oktober 2008

Bjørn Elmquist
formand

Marya Akhtar
medlem af bestyrelsen

Christina Hjeresen

Fra: Carina Bock, CBO [CBO@regioner.dk]
Sendt: 29. oktober 2008 10:18
Til: Justitsministeriet
Emne: Høring vedr. anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU's medlemsstater
Vedhæftede filer: Forslag.pdf; Høringsliste.pdf; KBU40045.doc

Til Katrine Busch

Tak for den fremsendte høring om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse af beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU's medlemsstater.

Danske Regioner har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Carina Bock
Konsulent
Sundheds- og Socialpolitisk kontor

Danske Regioner
Dampfrøgevej 22
2100 København Ø

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 21. oktober 2008 14:25
Til: \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; bjorn.elmquist@advokathca.dk; um@um.dk; kl@kl.dk; oem@oem.dk; jlo@domstol.dk; Post@vestrelandsret.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; er@homannlaw.dk; politi@politi.dk; saoe@ankl.dk; udb@dommerfm.dk; stm@stm.dk; post@oestrelandsret.dk; amnesty@amnesty.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; sl@sl.dk; dp@politiforbund.dk; samfund@advocom.dk; inm@inm.dk; POST: Indgående; vfm@vfm.dk; fagligt@danskeadvokater.dk; sum@sum.dk; gat@ankl.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; center@humanrights.dk; fsd@rk.dk
Emne: Høring vedr. anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på beslutninger om varetægtssurrogater mellem EU's medlemsstater

JUSTITS

Justitsministeriet

Tlf.: 7226 8400
Mail: jm@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

JUSTITSMINISTERIET
Internationale Ktr. 2006 Nr. 305-0400
Akt.nr. 28

29-10-2008